

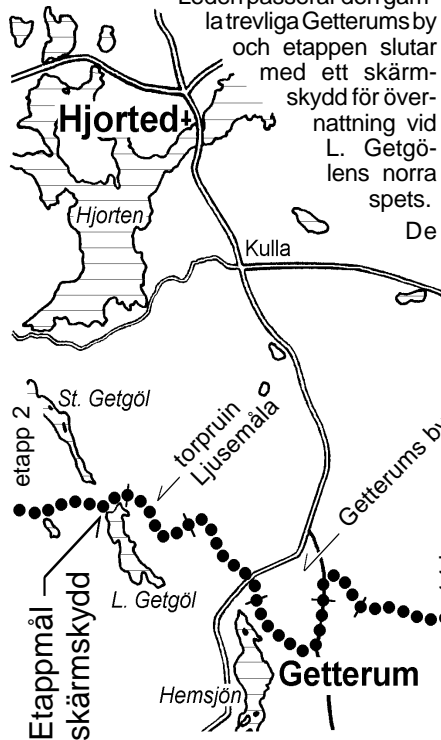
TJUSTLEDEN etapp 1

Mörtfors – Getterum – Getgölen – 19 km

Tjustleden är en vandringsled genom Västerviks kommun. Den ansluter till Ostkustleden i söder och Östgötaleden i norr. Tjustleden erbjuder vandraren omväxlande och sköna naturupplevelser i skog och kulturmark. Den passerar intressanta fornlämningar och sevärdheter och för vandraren längs sjöstränder och genom gammal kulturbygd.

Etapp 1 är ca 19 km lång och blev klar i okt 1977. Etappen börjar ca 1 km söder om Mörtfors samhälle (varifrån man t.ex. kan följa Ostkustleden), leden går längs sjöstränder och genom stora skogsområden med många spår av tidigare odlarmödor.

Leden passerar den gamla trevliga Getterums by och etappen slutar med ett skärmskydd för övernattnings vid L. Getgölen norra spets.

första kilometrarna följer leden St. Rammens strand. Vid **Rammesund** finner man den första torpruinen och ett mindre gravröse. Leden passerar **stora flyttblock** och tränger sig fram mellan branta bergstup och sjön. Här växer jättegtranar och furor och vegetationen är rik och omväxlande i det skyddade sydläget. Lind växer vid foten av ett **utsiktsberg** och där uppe, med en strålände utsikt över omgivningarna, finner man resterna efter en **fornborg**.

På många ställen efter etappen följer leden **gamla körvägar** som tidigare varit förbindelse- och skolvägar för torpen. Dessa ofta fint upplagda vägar "kulturstigar" som ibland var kraftigt igenvuxna har nu åter rensats upp. Där de gamla torpen legat passerar man igenvuxna och skogsplanterade f.d. åkrar. Inne i tät granskog ligger nu de väl upplockade **odlingsrösen**. Även om de flesta gamla torpen nu är helt borta finner man där

kulturväxter som t.ex. syren, vintergröna (bl.a. Lindhult), oxlar, aplar, malvor

och hamlade björkar (Perstorp) samt stormhatt och Kaukasiskt fetblad (Samsvik).

Området som leden passerar är mycket **viltrikt** och att t.ex. se älg är inte ovanligt. Korp ses ofta, fiskgjuse fiskar i sjöarna och storlommen ropar i sommarkvällen. Längs St. Rammens norra strand växer bl.a. **murgröna** och **pors**. Svamp och bär finns rikligt under hösten.

Både vid St. Ramm och Tällsjön finns flera lämpliga **rastplatser** med **badklippor**. En vacker rastplats är också **utsikten** ca 150 meter nordost torpruinen Samsvik (se skylt).

Getterums by är den största bysamlingen i Hjorteds socken. Byn har troligen varit **bebodd sedan stenåldern**, då den omges av talrika fornlämningar. Jordbruket är dock troligen av senare tid då det dåvarande sjösystemet torde ha täckt stora arealer. Dessa blev genom landhöjningen torrlagda, kunde först nyttjas som betesmarker och blev efter hand odlingsbara.

Byns namn kan antas härstamma från benämningen "gete" eller "geta" i bemärkelsen betesplats för husdjuren. Betet på sand och grusåsarna kunde ge innebyggarna behövt "geterum".

På Åsen finns en gammal **marknadsplats** som fortfarande används årligen.

I sin sydvästligaste sträckning genom byn, går leden på "**Sjögårdsvägen**", som är den gamla byvägen genom odlingsbygden.

Faktaruta:

Leden är utmärkt med ringar i orange färg runt trädstammar och på pålar och pilar. Leden är markerad för vandring i valfri riktning.

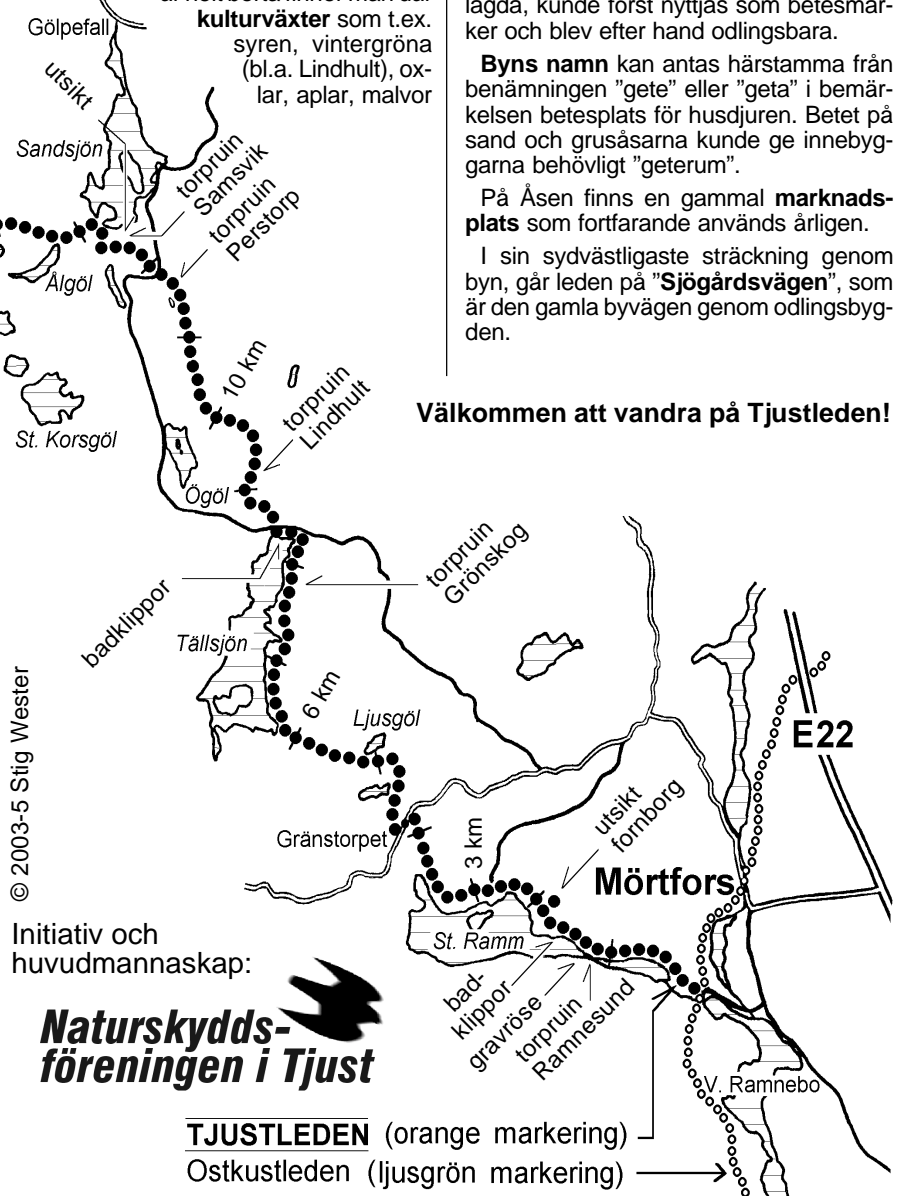
Lämplig karta är den topografiska: 6G Vimmerby NO.

I skärmskydden kan 6-8 personer övernatta. Sovsäck krävs. Torrklöset, eldstad och sopsäck finns.

Allt arbete med Tjustleden utförs helt ideellt av föreningens medlemmar. Nya skogsavverkningar, sönderkörda stigar etc. kan tillfälligt försvåra framkomligheten. Vi åtgärdar så fort vi kan (eller vet om det).

För övrig information ring gärna Västerviks turistbyrå, tel 0490-889 00.

Tänk på att du är gäst i naturen! Det är många välvilliga markägare som helt utan ersättning upplåtit sin mark till leden. Uppträd hänsynsfullt, undvik att elda och håll naturen ren! Då är du välkommen att åter vandra på Tjustleden.

Välkommen att vandra på Tjustleden!

© 2003-5 Stig Wester

Initiativ och huvudmannaskap:

Naturskydds-föreningen i Tjust

TJUSTLEDEN (orange markering)
Ostkustleden (ljusgrön markering)